

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра трудового права

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА
ПРИРІВНЯНИХ ДО НИХ ОСІБ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальний захист військовослужбовців та прирівняних до них осіб» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 21 с.

Розробники:

Яковлева Галина Олександрівна – докторка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри трудового права

Юшко Алла Миронівна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка
кафедри трудового права

Затверджено на засіданні кафедри трудового права
протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри трудового права
(протокол № 15 від 23 червня 2022 року)

Завідувачка кафедри – Середя Олена Григорівна, докторка юридичних наук,
професорка

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	10
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання	10
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	11
6. Критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання	14
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	14

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальний захист військовослужбовців та прирівняних до них осіб» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором курсанта (студента)	–
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021/2022	Рік підготовки: –
Загальна кількість годин – 60		семестр	семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи курсанта (студента) – 4-6.	Рівень освіти – другий (магістерський)	1-2	–
		Лекції	Лекції
		12 год.	–
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні/ семінарські заняття
		18 год.	–
		Самостійна робота	Самостійна робота
30 год.	–		
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	–

Мета навчальної дисципліни – формування теоретичних знань, засвоєння методологічних основ та здобуття практичних навичок застосування норм про правову природу й сутність соціального захисту та пенсійного

забезпечення військовослужбовців та прирівняних до них осіб.

Завдання:

- аналіз законодавства в сфері соціального захисту та практики його застосування при вирішенні конкретних практичних завдань;
- знання чинного законодавства в сфері прав та свобод військовослужбовців;
- знання системи пільг, гарантій та компенсацій для військовослужбовців та прирівняних до них осіб;
- розуміння особливостей пенсійного забезпечення та соціального захисту осіб, звільнених з військової служби;
- знання міжнародного досвіду соціального захисту військовослужбовців;
- засвоєння правових норм, необхідних для вирішення колізійних ситуацій, що виникають в сфері соціального захисту військовослужбовців та прирівняних до них осіб;
- аналіз тенденцій юридичної практики в сфері соціального захисту населення.

Пререквізити: Конституційне право України, Трудове право, Адміністративне право, Особливості проходження військової служби.

Кореквізити: Житлове право, Правові засади матеріально-технічного забезпечення у Збройних Силах України, Гендерна рівність в оборонній сфері.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1.	Демонструвати знання та розуміння засад державної політики в сфері соціального захисту, принципів та системи соціального захисту військовослужбовців
РН 2.	Характеризувати суб'єктів та об'єкти соціального захисту, природу соціальних ризиків
РН 3.	Демонструвати знання основних прав та свобод військовослужбовців

PH 4.	Демонструвати знання особливостей видів пільг, гарантій та компенсацій, встановлених для військовослужбовців та прирівняних до них осіб
PH 5.	Аналізувати процедуру надання грошового, продовольчого, речового та іншого забезпечення військовослужбовців
PH 6.	Аналізувати порядок надання пільг для військовослужбовців в сфері охорони здоров'я, надання медичної допомоги, санаторно-курортного лікування
PH 7.	Характеризувати нормативно-правове регулювання службового часу та часу відпочинку військовослужбовців
PH 8.	Розуміти загальні умови пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби; знання умов призначення різних видів пенсій
PH 9.	Демонструвати знання порядку обчислення, призначення, виплати та перерахунку пенсій
PH 10.	Навички класифікації гарантій, пільг та допомог ветеранам війни та учасникам АТО; розуміння порядку та умов отримання статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та учасника війни
PH 11.	Розв'язувати практичні проблеми, що виникають в сфері соціального захисту
PH 12.	Формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати з метою захисту прав військовослужбовців у сфері соціального забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК 1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

ЗК 1.9. Здатність формування світоглядних і ціннісних основ, згуртування навколо визначених цілей і виконання завдань.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.

СК 1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

ПРН 1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

ПРН 1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

ПРН 1.9. Поєднувати правові та організаційні методи і форми управління у секторі безпеки і оборони.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Система соціального захисту військовослужбовців

Загальні засади соціального і правового захисту військовослужбовців.

Поняття, принципи та система соціального захисту військовослужбовців та порівняння до них осіб. Державна політика в сфері соціального захисту військовослужбовців та порівняння до них осіб. Суб'єкти та об'єкти соціального захисту. Міжнародний досвід соціального захисту військовослужбовців.

Система пільг, гарантій та компенсацій для військовослужбовців та порівняння до них осіб. Основні права та свободи військовослужбовців. Права військовослужбовців, пов'язані з проходженням служби. Види пільг, гарантій та компенсацій, встановлених для військовослужбовців. Гарантії грошового, продовольчого, речового та іншого забезпечення військовослужбовців. Гарантії нормованого службового часу та часу відпочинку. Відпустки військовослужбовцям: порядок надання та відкликання з них. Гарантії щодо отримання освіти військовослужбовцями. Забезпечення військовослужбовців житлом. Пільги щодо охорони здоров'я, надання медичної допомоги, санаторно-курортного лікування. Пільги щодо безоплатного проїзду, безоплатного перевезення майна, безоплатного відправлення та отримання листів. Одноразова грошова допомога при звільненні з військової служби, її

розміри, порядок призначення та виплати. Одноразова грошова допомога у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності, її розмір, порядок призначення та виплати.

Модуль 2. Пенсійне забезпечення та соціальний захист осіб, звільнених з військової служби

Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби. Загальні умови пенсійного забезпечення військовослужбовців. Пенсія за вислугу років та її розміри. Види служби та періоди часу, які зараховуються до вислуги років для призначення пенсії. Пільги щодо обчислення страхового стажу. Умови призначення та розмір пенсії по інвалідності. Пенсія в разі втрати годувальника: суб'єкти, умови та порядок призначення. Пенсії військовослужбовцям, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Пенсії за особливі заслуги. Порядок обчислення пенсії. Порядок призначення, виплати та перерахунку пенсії.

Соціальний захист ветеранів війни: учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників війни. Порядок та умови отримання статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та учасника війни. Види пільг, гарантій і компенсацій учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та учасникам війни. Підстави та порядок надання пільг, допомог та компенсацій. Гарантії, пільги та допомоги учасникам АТО. Порядок оформлення пільг та допомоги учасникам АТО. Пільги сім'ям учасників бойових дій, які загинули.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ з/п	п	я	(зг	ідн	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах	
						с	а

				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття	Самостійна робота
		Модуль 1. Система соціального захисту військовослужбовців				
1		Тема 1. Загальні засади соціального і правового захисту військовослужбовців	8	2	2	4
2		Тема 2. Система пільг, гарантій та компенсацій для військовослужбовців та прирівняних до них осіб	20	4	6	10
		<i>Разом</i>	28	6	8	14
		Модуль 2. Пенсійне забезпечення та соціальний захист осіб, звільнених з військової служби				
3		Тема 3. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби	20	4	6	10
4		Тема 4. Соціальний захист ветеранів війни: учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників війни	12	2	4	6
		<i>Разом</i>	32	6	10	16
		Усього годин / кредитів ECTS	60 / 2,0	12	18	30

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Соціальний захист військовослужбовців та прирівняних до них осіб» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу,

підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта (студента) у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант (студент) може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Самостійна робота курсантів (студентів)	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з	колоквіум	п/з	колоквіум		
max 20	max 20	max 20	max 20	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю		Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки	
	4	Добре засвоєння матеріалу з тематики, але є окремі помилки	
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок	
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу	
Колоквіум	Max 20	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок	
	15	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки	
	10	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок	
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу	
Індивідуальна підсумкова письмова роботи курсанта (студента)	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки	
	15	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладенні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними	
	10	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні	
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру, студент слабо володіє матеріалом	
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент не володіє матеріалом роботи. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності	
Диференційований залік	зараховано	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
		90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
		85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповідях суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.

			3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
		75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповідях за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
		70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповідях за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	не зараховано	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповідях на питання.
	не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74

Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Загальна декларація прав людини 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text.

Європейська соціальна хартія (переглянута 03.05.1996 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text.

Конституція України від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Про військовий обов’язок і військову службу: Закон України № 2232-ХІІ від 25.03.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.

Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв’язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей: Закон України № 1763-IV від 15.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1763-15#Text>.

Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування: Закон України № 1058-IV від 09.07.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

Про міжнародні договори України: Закон України № 1906-IV від 29.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.

Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України № 1767-III від 01.06.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-14#Text>.

Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України № 2262-XII від 09.04.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2262-12#Text>.

Про пенсійне забезпечення: Закон України № 1788-XII від 05.11.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>.

Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни: Закон України № 1603-IV від 16.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1603-15#Text>.

Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України № 2011-XII від 20.12.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>.

Про соціальні послуги: Закон України № 2671-VIII від 17.01.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України № 3551-XII від 22.10.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.

Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України № 796-XII від 28.02.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>.

Про забезпечення належним медичним обслуговуванням військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу, які зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я під час подій на сході України: постанова Верховної Ради України № 1286-VII від 29.05.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-18#Text> .

Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції: указ Президента України № 150/2015 від 18.03.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/2015#Text>.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 лютого 2015 року «Про заходи щодо створення належної матеріально-технічної бази для лікування, реабілітації та оздоровлення військовослужбовців та інших осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, а також учасників бойових дій та інвалідів війни»: указ Президента України № 140/2015 від 12.03.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/140/2015#Text>.

Деякі питання грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та поліцейських: постанова Кабінету Міністрів України № 18 від 20.01.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2016-%D0%BF#Text>.

Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України № 168 від 28.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2022-%D0%BF#Text>

Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб: постанова Кабінету Міністрів України № 704 від 30.08.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення: постанова Кабінету Міністрів України № 413 від 20.08.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2014-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 1992 р. № 393: постанова Кабінету Міністрів України № 45 від 13.02.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-2008-%D0%BF#Text>.

Про організацію надання соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України № 587 від 01.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#Text>.

Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб: постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103-2018-%D0%BF#n54>.

Про порядок надання пільг, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»: постанова Кабінету Міністрів України № 94 від 16.02.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94-94-%D0%BF#Text>.

Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, поліцейським, співробітникам Служби судової охорони та членам їхніх сімей: постанова Кабінету Міністрів України № 393 від 17.07.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393-92-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Інструкції з організації роботи із забезпечення соціальними виплатами осіб, звільнених з військової служби у Збройних Силах України, та членів їх сімей у Міністерстві оборони України: наказ Міністра оборони України № 937 від 31.12.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-15#Text>.

Про затвердження Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»: постанова Правління Пенсійного Фонду України № 3-1 від 30.01.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0135-07#Text>.

Література

Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т.: Право соціального забезпечення. Київ: Видавництво Людмила, 2020. 912 с.

Пенсійне забезпечення: підручник / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін.; за ред. О. М. Ярошенка. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2017. 308 с.

Право соціального забезпечення: підручник / О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Ветухова та ін.; за ред. О. М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 376 с.

Рішення Конституційного Суду України, правові позиції та висновки Верховного Суду України та Великої Палати Верховного Суду щодо вирішення трудових спорів: наук. вид. / О. М. Ярошенко, П. І. Жигалкін, О. Є. Луценко. Харків: Юрайт, 2020. 264 с.

Справедливе грошове забезпечення як основна форма соціального захисту військовослужбовців України: монографія / О.М.Ярошенко, О.Г.Середа, Г.О.Яковлева, О.Є.Луценко, О.В.Удовенко, Є.П.Яригіна; за заг. ред. проф. О.М.Ярошенка. Харків: Юрайт, 2022. 352 с.

Яковлева Г. О. Проблеми правового регулювання та шляхи вдосконалення правового статусу суб'єктів права соціального забезпечення: монографія. Харків: Право, 2018. 336 с.

Додаткова література

Gnatenko K.V., Vapnyarchuk N.M., Vetukhova I.A., Yakovleva G.O., Sydorenko A.S. Ukrainian social welfare system development in the context of

European integration. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2020. Vol. 27. No. 4. P.242-254.

Gnatenko K.V., Vapnyarchuk N.M., Vetukhova I.A., Yakovleva G.O., Sydorenko A.S. Principles of the Ukrainian social welfare system in the context of European integration. *Journal of Public Affairs*. 2021. URL: <https://doi.org/10.1002/pa.2673>.

O.M.Yaroshenko, N.M.Vapnyarchuk, S.V.Lozovoi, G.O.Yakovleva, O.A.Yakovlyev. General Compulsory Medical Insurance: World Experience // *Journal of Advanced Research in Law and Economics* Fall 2018 Volume IX, Issue 5(35). – С. 1829-1838.

Основні права військовослужбовців: довідник. URL: https://www.mil.gov.ua/content/social_adaptation/osnovni_prava_vs_2020.pdf.

Правове забезпечення оплати праці державних службовців: актуальні проблеми теорії та практики: монографія / О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, О. А. Яковлєв, Г. О. Яковлєва та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Ярошенка. Харків: Юрайт, 2018. 260 с.

Правове регулювання соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: монографія / за наук. ред. О. М. Ярошенка. Харків: Юрайт, 2014. 336 с.

Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. Київ: Ніка-Центр, 2017. 256 с.

Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. Київ: Ніка-Центр, 2015. 315 с.

Юшко А. М., Чижов Д. А. Перспективи розвитку законодавства про соціальний захист учасників АТО/ООС. *Право та інноваційне суспільство*. 2019. № 2 (13). URL: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Yushko_Chyzhov13.pdf.

Яковлева Г.А. К проблеме правового регулирования социальной защиты внутренне перемещенных лиц. *Право и политика*. 2016. № 3. С. 31-36.

Яковлева Г.А. К проблеме соотношения социальной защиты и социального обеспечения. *Право и Закон*. 2016. № 3. С. 103-108.

Яковлева Г.О. До визначення поняття та природи соціальних ризиків у праві соціального забезпечення. *Право та інновації*. 2018. № 2 (22). С. 49-53.

Яковлева Г.О. Зміст поняття конституційного права людини на соціальний захист. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2 (252). С. 100-104.

Яковлева Г.О. Міжнародно-правові стандарти права людини на соціальне забезпечення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. № 2. Т. 1. С. 34-38.

Яковлева Г.О. Особливості нормативно-правового визначення змісту соціального ризику у праві соціального забезпечення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Випуск 4. С. 98-102.

Яковлева Г.О. Проблеми класифікації принципів права соціального забезпечення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. № 1. С. 106-110.

Яковлева Г.О. Соціальна підтримка як вид соціального забезпечення в Україні. *Visegrad journal on human rights*. 2016. № 6/1. С. 191-196.

Яковлева Г.О. Класифікація суб'єктів права соціального забезпечення. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2016. № 2. С. 173-177.

Ярошенко О. М. Соціально-правовий вимір держави Україна в умовах євроінтеграції. *Право України*. 2016. № 8. С. 9-17.

Інтернет-ресурси

<https://www.un.org/ru/> – Сайт Организации Объединенных Наций

<https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> – Офіційний сайт Міжнародної організації праці

<https://ukraine-eu.mfa.gov.ua> / – Постійне представництво України при

Європейському Союзі

<http://rada.gov.ua> – Офіційний портал Верховної Ради України

<http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України

<https://minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України

<https://www.mil.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства оборони України

<https://www.msp.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України

<https://www.pfu.gov.ua/> – Офіційний сайт Пенсійного фонду України

<https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – Верховний Суд України

https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/velyka_palata/ – Велика палата Верховного Суду України

https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm/ – Касаційний адміністративний суд

https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_cil/ – Касаційний цивільний суд

<http://www.niss.gov.ua> – Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень

<http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

СЕНМК:

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри
 трудового права. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=90:kafedra-trudovogo-prava&Itemid=151.